УДК 657
Лищенко О.Г.[1], Ушакова А.П. [2]
[1] канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»
[2] студ. гр. ФЕУ-613м НУ «Запорізька політехніка»

КОМПЛЕКСНА СИСТЕМА В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ

Оптимізація витрат під час війни є надзвичайно актуальною, відсутність раціонального використання витрат на підприємстві під час воєнного стану

може призвести до збільшення витрат для підприємств, зниження доходів та зниження загального рівня економічної активності. У такій ситуації оптимізація витрат може допомогти підприємствам ефективніше управляти фінансами та ресурсами, що зменшити витрати на виробництво, збільшити ефективність бізнесу та зберегти фінансові ресурси на випадок негативних наслідків війни. Крім того, оптимізація витрат дозволяє підприємствам зосередитися на своїх основних діяльностях, збільшити продуктивність та конкурентоспроможність.

Управління витратами – це процес цілеспрямованого формування витрат щодо їхніх видів, місць та носіїв за постійного контролю рівня витрат і стимулювання їхнього зниження [1].

Важливою функцією економічного механізму будь-якого підприємства є управління витратами. На рівні підприємства управління витратами поєднує в собі елементи операційного (виробничого) та фінансового менеджменту з метою оптимізації витрат і забезпечення максимального прибутку.

Характерними ознаками системи управління витратами є: цілеспрямованість – оптимізація рівня витрат на виробництво, реалізацію продукції та забезпечення одержання доходу; складність – наявність значної кількості підсистем; керованість – можливість змін у функціональній системі в залежності від потреб виробництва; гнучкість – пристосування до змін впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовищ [2].

Основними завданнями формування ефективної системи управління витратами суб'єктів господарювання є:

1) розроблення стратегії управління витратами підприємства;

2) створення організаційної структури, яка б забезпечила прийняття і реалізацію управлінських рішень щодо менеджменту витрат;

3) формування ефективної системи інформаційного забезпечення процесу управління витратами, визначення зовнішніх і внутрішніх джерел інформації;

4) облік і аналіз витрат за їх обсягом, видами, динамікою, структурою, центрами витрат і відповідальності тощо;

5) прогнозування, планування, нормування і бюджетування витрат на основі формування стратегічних, поточних та оперативних прогнозів, планів та бюджетів, встановлення норм і нормативів витрат;

6) виявлення тенденцій змін рівня, обсягу та структури витрат на обсяг виробництва та одиницю продукції;

7) пошук резервів економії ресурсів і оптимізації витрат;

8) формування системи стимулювання персоналу до зниження витрат;

9) проведення ефективного контролю, регулювання, аудиту і моніторингу витрат за їх видами, місцями виникнення і центрами відповідальності. [3].

Взаємодія між предметом, об'єктом та суб'єктом системи управління витратами полягає у тому, що суб'єкт контролює витрати на об'єкті, щоб досягти мети, яка спрямована на оптимізацію витрат та досягнення ефективності. Це може бути досягнуто за допомогою аналізу витрат, бюджетування, планування та моніторингу витрат. Крім того, взаємодія також може включати співпрацю з іншими підрозділами організації, які впливають на рівень витрат. [4].

Можна зробити висновки, що формування комплексної системи управління витратами, що враховує визначені в цілі, завдання, принципи, методи, інструменти, функції та складові елементи системи управління витратами з врахуванням впливу на процес управління витратами факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, забезпечує виробництво конкурентоспроможної продукції на засадах оптимізації витрат і цін, наявність оперативної, адекватної, якісної інформації про собівартість окремих видів продукції, підвищення обґрунтованості прийняття управлінських рішень; дозволяє зменшити собівартість продукції, що виготовляється, оптимізувати рівень витрат і на даній основі підвищити рівень фінансових результатів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Грещак М. Г. Управління витратами : навч. посіб. / М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба та ін. ; за заг. ред. М. Г. Грещака. – К. : КНЕУ, 2008. – 264 с.

2. Пилипенко А. А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань : монографія / А. А. Пилипенко, І. П. Дзьобко, О. В. Писарчук; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента А. А. Пилипенка. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011.

3. Крушельницька О. В. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах / О. В. Крушельницька // Вісник ЖДТУ. – 2010.

4. Бутинець Ф.Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління.